

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny
Kod przedmiotu*	IC4/30
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Polskiej XX i XXI Wieku
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy fakultatywny
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Prof. dr hab. Janusz Pasterski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Janusz Pasterski, pracownicy Zakładu Literatury Polskiej XX i XXI Wieku

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

– zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie znajomości literatury na poziomie szkoły średniej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie z wybranymi zagadnieniami literatury polskiej XX i XXI wieku.
C2	Poszerzenie oraz problematyzowanie wiedzy na temat rozwoju literatury polskiej XX i XXI wieku w kontekście zagadnień politycznych, społecznych i historycznych.
C3	Doskonalenie stosowania terminologii historycznoliterackiej i teoretycznoliterackiej w odniesieniu do literatury polskiej XX i XXI wieku.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna i właściwie stosuje podstawową terminologię filologiczną z zakresu literatury polskiej XX i XXI wieku, rozumie jej źródła oraz możliwości zastosowania w pokrewnych dyscyplinach naukowych.	K_W02
EK_02	Student/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła literackiego właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa.	K_W07
EK_03	Student/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z zagadnieniami literatury polskiej XX i XXI wieku.	K_U01
EK_04	Student/ka umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literatury i kultury narodowej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	K_U04
EK_05	Student/ka krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu literaturoznawstwa w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Wiek przemian. Ostatnie stulecie literatury polskiej

Treści merytoryczne
1. Wprowadzenie do wykładu. Od przełomu antypozytywistycznego do postmodernizmu. Podstawowe pojęcia. Teoria prądu literackiego a przemiany współczesności. Idea zmiany a potrzeba kontynuacji.
2. Zagadnienie periodyzacji literatury XX wieku (konteksty historyczne, polityczno-społeczne, kulturowe, ideowe i artystyczne). Dwudziestowieczna opowieść o świecie i człowieku.
3. Przełom wieków - modernistyczny bunt (indywidualizm vs. utylitaryzm i scjentyzm, starcie „młodych” ze „starymi”, niechęć do „starego” świata, poszukiwanie nowości w sztuce).

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. Nowe kierunki artystyczne początku wieku (parnasizm, symbolizm, ekspresjonizm).
5. Narodziny, rozwój i znaczenie awangardy (Appolinaire, futurizm, Awangarda krakowska, Druga Awangarda, neoawangarda). Postęp naukowo-techniczny, rozkwit miast, demokratyzacja kultury, kultura masowa, codzienność
6. Dyskursy nowoczesności (rola podmiotu, kultura jako ogród, świat empiryczny a świat umysłu, autonomia języka, odejście od alegorii, estetyczna utopia). „Pisarz jest twórcą, a język jest w stanie wyrazić wszystko”.
7. Rzecznicy tradycji - rola tradycji i pamięci (powroty klasycyzmu, poszukiwanie trwałych wartości, nurt franciszkański, heroizm moralny J. Conrada).
8. Kwestia kanonu (najwybitniejsi pisarze i największe dzieła literatury polskiej XX wieku).
9. Związki historii i literatury (znaczenie wojen i rewolucji, nurt pacyfistyczny i antywojenny, stracone pokolenie, nurt apologetyczny, kwestia ludobójstwa, totalitaryzm). Proza historyczna w ujęciu realistycznym i postmodernistycznym (gra z historią, fantasy).
10. Geografia literatury polskiej XX wieku (literatura kresowa, literatura krajowa i emigracyjna, decentralizacja i regionalizacja literatury współczesnej).
11. Najważniejsze problemy literatury polskiej XX wieku (literatura zbiorowych obowiązków vs. literatura doświadczenia egzystencjalnego).
12. Zmiany w komunikacji literackiej (od kawiarni do portali literackich).
13. Wymiary ponowoczesności („płynna nowoczesność”, transkulturowość, społeczeństwo konsumpcyjne, prawda vs. wielość głosów i opinii, wolność a stabilność, wzorce osobowe). Ponowoczesność w literaturze polskiej (literatura wyczerpania, rozpad języka, jego nieprzystawalność do świata pozajęzykowego, programowa nieufność do wszelkich systemów wartości i norm, pisarz jako gracz, świadomy, że jest plagiatorem, bo wszystko już zostało powiedziane: „mówić to znaczy kłamać”).
14. Związki literatury polskiej z literaturą europejską i światową (od parnasizmu do realizmu magicznego i fantasy).
15. Podsumowanie wykładu (diagnozy i wnioski).

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<i>Nie dotyczy</i>

3.4 Metody dydaktyczne

- wykład,
- wykład z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, okazjonalne inicjowanie dyskusji ze studentami	w.

EK_02	obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć, okazjonalne inicjowanie dyskusji ze studentami	w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na wykładzie, udział w dyskusji
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	8
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie przewiduje się

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- S. Burkot, *Literatura polska w latach 1939-1999*, Warszawa 2003.
G. Gazda, *Słownik europejskich kierunków i grup literackich XX wieku*, Warszawa 2000.
J. Habermas, *Filozoficzny dyskurs nowoczesności*, Kraków 2005.
J. Jarzębski, *Proza dwudziestolecia*, Kraków 2005.
J. Kwiatkowski, *Dwudziestolecie międzywojenne*, Warszawa 2000.
Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. Warszawa 2000, t.1-2.
M.P. Markowski, *Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy*, Kraków 2007.
A. Nasiłowska, *Trzydziestolecie 1914-1944*, Warszawa 1995.
Pisarz na emigracji. Mitologie. Style. Strategie przetrwania, red. H. Gosk, A. S. Kowalczyk, Warszawa [2005].
Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i in., Wrocław 1993.

J. Święch, *Literatura polska w latach drugiej wojny światowej*, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:

- E. Balcerzan, *Poezja polska w lata 1939-1968*, Warszawa 1998.
S. Burkot, *Proza powojenna 1945-1987*, Warszawa 1991.
P. Czapliński, P. Śliwiński, *Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji*, Kraków 1999.
M. Danilewicz-Zielińska, *Szkice o literaturze emigracyjnej*, Wrocław 1992.
T. Drewnowski, *Próba scalenia. Obiegi-wzorce-style*, Warszawa 1997.
M. Fik, *Kultura polska po Jacie*, Londyn 1989.
R. Habielski, *Polski Londyn*, Wrocław 2004.
Z. Jarosiński, *Literatura lat 1945-1975*, Warszawa 1996.
A. Legeżyńska, P. Śliwiński, *Poezja polska po roku 1968*, Warszawa 2000.
Literatura emigracyjna 1939-1989, t. 1, Katowice 1994, t. 2 Katowice 1996.
Literatura polska na obczyźnie, red. T. Terlecki, t. 1-2, Londyn 1964-1965.
Literatura polska na obczyźnie. Prace Kongresu Kultury Polskiej, t. V, red. J. Bujnowski, Londyn 1988.
A. Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975-1996*, Warszawa 2006.
Poezja polska na obczyźnie. Studia i szkice, red. Z. Andres, J. Wolski, t. 1-2, Rzeszów 2005.
Proza polska na obczyźnie. Problemy – dyskursy – uzupełnienia, red. Z. Andres, J. Pasterski, A. Wal, t. 1-2, Rzeszów 2007.
Skład osobowy. Szkice o prozaikach współczesnych, tom 1-3, red. D. Nowacki, A. Nęcka, J. Pasterska, Katowice 2014-2019.
S. Stabro, *Literatura polska 1944-2000 w zarysie*, Kraków 2002.
Słownik realizmu socjalistycznego, red. Z. Łapiński, W. Tomasik, Kraków 2004.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej